

[Carsten Raft.]

denne ting. Alene det at bestemmelsen er der i øjeblikket, er bevis for, at det kan lade sig gøre. Desuden er, såvidt jeg kan forstå af betænkningen, reglerne således i Sverige og Norge, at der i og for sig er åbnet mulighed derfor. Spørgsmålet er så, om man ikke ved forhandlinger kunne komme frem til noget, der både var praktisk rigtigt og også et virkelig konkret nordisk resultat for en gangs skyld.

At tankerne bevæger sig i retning af et stadig bestående pagtforhold mellem bestemte lande, og at det eventuelt skulle give en vis solidaritet mellem visse lande at gennemføre samme regler, er meget naturligt, men det er næppe noget, der er modent i øjeblikket. Jeg nævner det kun som en videre udvikling af en tanke, som jeg ikke i virkeligheden synes er moden.

Jeg vil gerne sige et par ting om udsættelsen. Det var tidligere en ret, det er det ikke mere, men der bliver dog lovfæstet en mulighed for at få udsættelse. Jeg har næsten ved hver eneste behandling af tilsvarende forslag talt om det her i salen, og jeg har ikke fået megen tilslutning, men jeg vil gerne nævne det en gang til, for jeg regner denne side af sagen for noget meget væsentligt.

Det er almindeligt, at lovgivere og andre hører så meget fra disse unge, som gerne vil have denne udsættelse, om, at det betyder meget for deres studier o. s. v. De er besjælet af den tanke at hjælpe disse unge, og de kommer med den almindelige indstilling, at man må dog, såsnart der er nogen rimelig grund til det, kunne give denne udsættelse. Jeg tror, at hvis man havde lejlighed til at tale med de pågældende unge, når de indkaldes i 25—26 års alderen, vil man opdage, at piben nu har en helt anden lyd. Man kan bare gøre forsøget. Jeg har gjort det i disse dage, har gået og spurgt tilfældige mennesker: Fik De udsættelse, var det godt? — Nej, bare jeg aldrig havde gjort det, for det er langt, langt værre at blive indkaldt i denne alder, det piner meget mere. Der er måske nok visse ting, der gør det nemmere, men i almindelighed er det til skade for begge parter. Det er i virkeligheden en slags kollektivt selvbedrag, der finder sted her.

Altså, det, man går og anser for noget godt, er i realiteten noget dårligt for begge parter. Det er det for værneene. Disse 25—26-årige

er uegnede til at blive puttet ind mellem de meget yngre, de har en fysik og en psyke, der er helt anderledes, de har vanskeligt ved at tilpasse sig forholdene. Det er mennesker, der har overstået eksamen, er færdig med deres uddannelse, måske har fået en livsstilling, mange af dem er gift, nogle af dem har børn. Hele tjenestetiden bliver een stor vanskelighed for dem, og den giver desuden staten betydelige udgifter, fordi der nu er mulighed for at skulle støtte en sådan familie — det bliver en meget dyr soldat.

Der er en vanskelighed til, jeg tror man må være opmærksom på. Den rekruttering af reserveofficerskorpset og af det værnepligtige befalingsmandskorps, som er så ganske afgørende for, at det store apparat, vi i disse år skaber på forsvarrets område, også får indre liv, også bliver fyldt af folk, der kan føre det ud i livet, det skades af denne udsættelsesbestemmelse. Forholdet er det, at disse folk ikke er særlig ivrige efter at melde sig, og de behøver heller ikke at gøre det efter de nye regler. Men sandheden er tillige, at der er ikke mange kompagnichefer, der bryder sig om at sende en mand på befalingsmandsskole, der har kone og børn, som presser på, fordi der står en stilling og venter på ham, og som kun ønsker at begynde på livet for alvor. Mange af disse folk med en kvalificeret uddannelse, som vi særlig har brug for i så henseende — jeg ser bort fra polyteknikere, medicinere, styrmænd, maskinister o. s. v., men alle de andre med eksaminer, som vi indenfor reserveofficerskorpset har hårdt brug for —, unddrages dette korps på grund af disse udsættelsesbestemmelser. Jeg kunne ønske at få oplyst i udvalget, hvor stor f. eks. procenten af akademikere er oppe på befalingsmandsskolen på Kronborg. Jeg er ganske sikker på, at den er forbavsende lav, simpelthen af de grunde, jeg her har nævnt, at kompagnicheferne ikke bryder sig om at sende de pågældende på befalingsmandsskole. Derved glider i virkeligheden en mængde kvalificerede ud, som ville være af afgørende betydning for, at hele det store opbygningsarbejde lykkes. Derved unddrages de befalingsmandskorpset.

Det er som sagt også dårligt for de pågældende selv. Det er meget vanskeligt for dem at klare tjenestetiden, det er vanskeligt, fordi alle disse ting river i dem. Jeg tror, at hvis man gør det rigtigt op, er der